

VOORSCHRIFTEN BIJ ONTWERP ONTHEFFING KNOBBELZWAAN

Vastgesteld bij besluit d.d. 03-11-2015 inzake nr. 2015-012528

ALGEMEEN

A   GEBRUIK ONTHEFFING EN BEGRIPPEN

- 1 De ontheffing wordt te allen tijde gebruikt met inachtneming van de aanvraag, het faunabeheerplan en de voorschriften bij de ontheffing.
- 2 De ontheffing heeft uitsluitend betrekking op het werkgebied van de Faunabeheereenheid Gelderland en omvat het grondgebied van de provincie Gelderland. Het Kroondomein "Het Loo" daarvan uitgezonderd.
- 3 De begrippen in de voorschriften bij de ontheffing worden uitgelegd overeenkomstig de definities in de begrippenlijst die aan de voorschriften is gehecht.

B   MACHTIGING EN GEBRUIK MACHTIGING

- 1 De Faunabeheereenheid machtigt natuurlijke personen om de ontheffing en de daarbij verleende rechten feitelijk te gebruiken, door afgifte van een schriftelijke machtiging.
- 2 De Faunabeheereenheid kan aan rechtspersonen, waaronder wildbeheereenheden een volmacht geven om namens haar machtigingen af te geven.
- 3 Machtigingen voor het gebruik van de ontheffing om eieren te behandelen en dieren te verontrusten, te doden, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen worden slechts verleend aan jachthouders of jachtaktehouders.
- 4 Een ontheffinggebruiker betreft uitsluitend een natuurlijke persoon gemachtigd door of namens de ontheffinghouder; ontheffing gebruiker kan zich in zijn eigen aanwezigheid en onder eigen verantwoordelijkheid bij het feitelijk gebruik laten bijstaan door anderen,
- 5 De Faunabeheereenheid draagt zorg voor instructie van iedere ontheffing gebruiker over aard en de omvang van de ontheffing, waaronder de verplichtingen en beperkingen voortvloeiend uit de voorschriften bij de ontheffing.
- 6 De Faunabeheereenheid draagt er zorg voor dat iedere ontheffinggebruiker kan beschikken over een schriftelijke weergave van de specifieke voorschriften die voor gemachtigden zijn opgenomen bij de ontheffing.
- 7 De Faunabeheereenheid is medeverantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing door gemachtigden.
- 8 De Faunabeheereenheid draagt er zorg voor dat een machtiging wordt ingetrokken indien vaststaat of redelijkerwijze aannemelijk is dat de gemachtigde één of meer handelingen heeft verricht die strijdig zijn met verplichtingen die bij of krachtens de Ffw voor hem gelden. Van deze redelijke aannemelijkheid is sprake bij omstandigheden waaruit ook een redelijk vermoeden als bedoeld in artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering zou zijn af te leiden, maar in ieder geval niet enkel op basis van informatie, meldingen of aangiften van personen waarvan vaststaat of aannemelijk is dat zij behoren tot één belangenorganisatie of tot gerelateerde belangenorganisaties.

C   IDENTIFICATIE

- 1 Een ontheffinggebruiker draagt bij iedere handeling ter gebruik van de ontheffing, onverminderd verplichtingen die bij of krachtens de wet gestelde voorschriften gelden, in ieder geval de volgende (digitale) bescheiden bij zich:
  - a. een geldige jachtakte;
  - b. een kopie van de ontheffing; te weten het besluit en de bijlage met voorschriften;
  - c. de aan hem verleende of door verleende machtiging of een kopie daarvan;
  - d. de grondgebruikersverklaring of een kopie daarvan.
- 2 Het in het eerste lid onder b en c gestelde is niet van toepassing op degene die de gemachtigde ontheffinggebruiker bijstaat.

D   REGISTRATIE

1. a. de Faunabeheereenheid zorgt voor registratie van de door of namens haar gemachtigde personen voorafgaand aan het feitelijk gebruik van de ontheffing;
b. de Faunabeheereenheid zorgt voor registratie van de op grond van deze ontheffing uitgevoerde handelingen.
2. De Faunabeheereenheid houdt een register bij met naam-, adres- en woonplaats gegevens van elke door of namens haar gemachtigde eindgebruiker.
3. Voor zover het een melding betreft van een ontheffinggebruiker aan de Faunabeheereenheid, wordt in het hierboven voorgeschreven melding register in ieder geval vermeld:
  - a. de uitgevoerde toegestane handeling
  - b. het tijdstip waarop de toegestane handeling is verricht;
  - c. de locatie waar de toegestane handeling is verricht;
  - d. het doel waarvoor de toegestane handeling heeft plaatsgevonden;
  - e. de naam van de ontheffinggebruiker die de toegestane handeling heeft verricht;Deze gegevens worden zo snel mogelijk ingevoerd in het digitale fauna registratie systeem.
4. De Faunabeheereenheid bewaart de in deze afdeling voorgeschreven registers op een locatie waar een toezichthouder inzage kan nemen van deze registers.
5. De Faunabeheereenheid draagt er zorg voor dat informatie in deze afdeling voorgeschreven registers tenminste gedurende vijf jaar na registratie van de informatie wordt bewaard in het register waarin de informatie is geregistreerd.

E   PLAN VAN AANPAK

1. Inzet van deze ontheffing ten behoeve van schade aan wateren en/of schade aan volksgezondheid is slechts toegestaan op basis van een plan van aanpak.
2. Een plan van aanpak omvat in ieder geval de volgende gegevens:
  - a. De aanleiding: een beschrijving van de schade aan wettelijke belang(en) in relatie tot de gewenste situatie.
  - b. Het doel: de doelstelling volgens het Faunabeheerplan en de daarop gebaseerde ontheffing.
  - c. De uitwerking: Welke aanpak wordt gekozen, welke bijzondere middelen zijn nodig. Wie doet wat, inzet van mensen, organisatie en communicatie.
  - d. Monitoring: de wijze waarop de voortgang wordt bewaakt en bijgestuurd en hoe en wanneer teruggekoppeld wordt naar de provincie.
3. Een plan van aanpak behoeft goedkeuring van de provincie, alvorens tot uitvoering kan worden overgegaan.
4. Indien de Faunabeheereenheid tijdens de periode waarop een plan van aanpak betrekking heeft voorziet dat deze anders zal worden gebruikt dan vermeld in dat plan, informeert zij Gedeputeerde Staten daarover met een aangepast plan. De Faunabeheereenheid dient dit aangepaste plan zo spoedig mogelijk in, maar uiterlijk 5 werkdagen vóór aanvang met het gewijzigde gebruik van de ontheffing.
5. De looptijd van een plan van aanpak bedraagt maximaal 3 jaar.
6. De Faunabeheereenheid dient het plan van aanpak en aangepaste plannen digitaal in bij post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer van de onderhavige ontheffing.

F   OVERIG

1. Een gemachtigde die door de Gezondheidsdienst voor Dieren of het Dutch Wildlife Health Centre wordt verzocht om medewerking te verlenen aan monitoringsonderzoek naar besmettelijke veeziekten, danwel ziekten die voor de mens gezondheidsrisico's kunnen geven, verleent zijn volledige medewerking aan dit onderzoek.

- 2 Ringen die aan poten van gedode vogels worden aangetroffen, moeten met een nauwkeurige opgave van plaats en datum van afschot van de betreffende vogels gezonden, danwel gemeld worden aan: Vogeltrekstation Postbus 50, 6700 AB Wageningen
www.vogeltrekstation.nl
- 3 Het verslag over de wijze waarop van de ontheffing gebruikt is gemaakt maakt deel uit van de jaarrapportage over het gebruik van de ontheffing conform artikel 69 van de Flora- en faunawet. Deze jaarlijkse evaluatie wordt voor 1 juli van het daaropvolgende jaar digitaal bij post@gelderland.nl ingediend onder vermelding van het zaaknummer van de onderhavige ontheffing.

KNOBBELZWANEN

De navolgende voorschriften zijn specifiek bedoeld voor knobbelzwanen.

G Periode

- 1 **Verjaagacties ondersteund met afschot** ter voorkoming en beperking van schade aan bedrijfsmatig geteelde landbouwgewassen zijn jaarrond toegestaan.
- 2 **Nestreductie**
Het zoeken, verontrusten, rapen, schudden of met plantaardige olie insmeren of doorprikken van eieren van knobbelzwanen is toegestaan: van 1 februari tot 1 juni.
Daarbij dient één ei per nest gespaard te worden.

H Gebied

1. **Schadebestrijding;**
  - a. Schadebestrijding voor knobbelzwanen op bedrijfsmatig in gebruik zijnde grasland is toegestaan binnen het werkgebied van de wildbeheereenheid: De Berkelstreek, Bevermeer, Bommelerwaard, Brummen, Groot Buren, Hummelo Keppel, Ijsselvallei, De Liemers, Maas en Waal west, Midden Betuwe, Neder Betuwe, Nijkerk e.o. , Noord West Veluwerand, Oldebroek/Oosterwolde, Rekken e.o., Rijnwaarden, Steenderen, Stroomgebied Voorsterbeek, Tielerwaard Oost, Tielerwaard West, Wijchen en waal, Wisch, Zuid Oost Veluwe leefgebied VII, Zuid Veluwe (West).
  - b. Aan het schadebestrijdingsgebied kan door de provincie op verzoek een gebied van een wildbeheereenheid **met schade aan gras** , danwel schade aan een ander gewas worden toegevoegd en wel na vaststelling van (dreigende) belangrijke schade door de provincie en/of getaxeerd door het Faunafonds voor knobbelzwanen en kennisgeving daarvan vooraf aan de provincie.
Deze kennisgeving bevat tenminste:
    - De kenmerken van het schadeperceel
    - Welke grondgebruiker het betreft
    - Welk gewas het betreft
    - Welke preventieve maatregelen zijn getroffen
    - Indien de schade reeds is getaxeerd door het Faunafonds een afschrift daarvan
    - Indien naar het oordeel van een onafhankelijk deskundige sprake is van dreigende schade van meer dan € 250,- .
2. **Ganzenrustgebieden**
Binnen rustgebieden voor ganzen is schadebestrijding niet toegestaan van 1 november tot 1 april en voor zover brandganzen aanwezig zijn tot 15 mei.
3. **Nestreductie**
Nestreductie van knobbelzwanen middels het zoeken en verontrusten van nesten en het rapen, schudden of met plantaardige olie insmeren of doorprikken van eieren is toegestaan binnen werkgebieden van wildbeheereenheden genoemd onder lid 1 a en b.

H Middelen en gebruik

1. Gebruik geweer

- a. Als middel is toegestaan een geweer met een gladde loop met een kaliber van **ten minste** 24 en ten hoogste 12 of een getrokken loop met een nominaal kaliber van **ten minste .222** inch of 5,6 x 43.
- b. Het gebruik van het geweer is toegestaan voor elke jacht(akte)houder, danwel diens jachtopzichter, welke zelfstandig mag jagen in het onderhavige jachtveld met dien verstande dat slechts één machtiging per jachtveld geactiveerd mag worden.
- c. Het maximaal af te schieten aantal vogels per verjaagactie bedraagt 5.
- d. Afschot van broedparen, danwel ouderparen met niet vliegvlugge jongen is niet toegestaan
- e. Groepen gemengd met soorten waarvoor geen ontheffing is verleend (zoals bijvoorbeeld kleine zwaan en wilde zwaan) moeten met rust gelaten worden

2. Schadebestrijding en preventie

Bij schadebestrijding gelden de volgende voorwaarden:

- a. Voor een schade perceel met kwetsbare gewassen dienen minimaal twee door het Faunafonds aanbevolen maatregelen (afweermiddelen) te worden getroffen, waarvan één akoestisch en één visueel;
- b. Deze preventieve maatregelen moeten in het veld aanwezig zijn en op een doelmatige manier in werking zijn alvorens verleende machtigingen actief gebruikt mogen worden;
- c. Ook het geweer wordt bij adequaat gebruik als akoestisch middel aangemerkt;
- d. Op weide-, hooi of graszaad percelen met een gewas ouder dan 6 maanden en granen en graszaad in de afrijpingsperiode is daarentegen menselijke aanwezigheid als preventie naast afschot voldoende. Een verjaagactie dient beperkt te blijven tot het schadeperceel en 20 meter vanaf de rand daarvan;
- e. Het gebruik van lokmiddelen is niet toegestaan.

ANNEX bij voorschriften ontheffing knobbelzwaan inzake nr. **2015-012528**

Betreft: lijst met definities van begrippen

Aanvraag

De aanvraag en eventuele aanvullingen daarop, op grond waarvan de ontheffing is verleend, met inbegrip van aanvragen tot aanpassing van de ontheffing die door Gedeputeerde Staten zijn ingewilligd.

Afschotperiode

Periode waarbinnen afschot waarvoor de ontheffing is verleend, mag worden gebruikt.

Deskundige

De deskundige ten behoeve van vaststelling van dreigende schade van meer dan € 250,- is in ieder geval een ambtenaar van de provincie.

Digitaal voorhanden hebben van informatie

Van het digitaal voorhanden hebben van de in deze voorschriften vereiste informatie is sprake als deze op verzoek van een daartoe gerechtigde ter plaatse (in het veld of in het voertuig) kan worden getoond in een leesbaar formaat

Faunabeheereenheid

overeenkomstig artikel 29 erkend samenwerkingsverband van jachthouders.

Rustgebieden

Onder rustgebieden worden gebieden verstaan die door Gedeputeerde Staten zijn aangewezen als rust, danwel foerageergebieden voor overwinterende ganzen en waar het opzettelijk verontrusten van ganzen niet is toegestaan in de periode van 1 november tot 1 april en voor zover (tevens) brandganzen aanwezig zijn tot uiterlijk 15 mei.

Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Gemachtigde

Een persoon die door of namens de Faunabeheereenheid met een machtiging de bevoegdheid is gegeven om namens de Faunabeheereenheid gebruik te maken van de ontheffing.

Grondgebruiker

Degene die gerechtigd is de grond te gebruiken, hetzij als eigenaar, hetzij krachtens een beperkt recht, hetzij krachtens een pachtovereenkomst.

Jachtaktehouder

Degene, die in bezit is van een geldige jachtakte.

Kwetsbare landbouwgewassen

Teelten van akkerbouw, weidebouw, veehouderij, pluimveehouderij, tuinbouw -daaronder begrepen fruitteelt en het kweken van bomen, bloemen en bloembollen- en elke andere vorm van bodemcultuur hier te lande met uitzondering van weide-, hooi- of graszaadpercelen waarvan het grasgewas minimaal zes maanden oud is en granen en graszaad in de periode waarin het gewas afrijpt.

Machtiging

Een door of namens de Faunabeheereenheid ondertekend document waarbij een persoon wordt gemachtigd om gebruik te maken van de ontheffing.

Ontheffing

De ontheffing die is verleend met de beschikking waarbij de voorschriften zijn vastgesteld, met inbegrip van aanpassingen van de ontheffingen die bij latere beschikking zijn vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

Ontheffinghouder

De Faunabeheereenheid Gelderland.

Ontheffinggebruiker

Iedereen die de ontheffing gebruikt. Daarbij wordt in de algemene voorschriften ten aanzien van identificatie en registratie onderscheid gemaakt naar degenen die daartoe door of namens (via de WBE) de FBE zijn gemachtigd en degenen die deze gemachtigden in het veld bijstaan.

Plan van aanpak

Op voorhand kunnen maatregelen voor schadebestrijding met inzet van bijzondere middelen en tijden bij onacceptabele schade worden verleend, per probleemlocatie uitgewerkt in een plan van aanpak en voor een beperkte tijd en waarvoor vooraf toestemming van GS is vereist.

Schriftelijk

Geschreven tekst in e-mailbericht, faxbericht of brief.

Toezichthouder

Een persoon die in de zin van artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht bij of krachtens wettelijk voorschrift belast is met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Flora- en faunawet.

Volksgezondheid

Binnen het kader van het faunabeheerplan ganzen kan sprake zijn van gevaar voor de volksgezondheid bij aanwezigheid van veel ganzen in recreatiewateren (ontlasting in wateren en op stranden) in de zomer

Wildbeheereenheid

Een rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband van jacht(akte)houders en anderen dat tot doel heeft te bevorderen dat jacht, beheer en schadebestrijding, al dan niet ter uitvoering van het door de faunabeheereenheid opgestelde faunabeheerplan, wordt uitgevoerd mede in samenwerking met en mede ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders; Ter uitvoering van de landelijke vrijstelling worden de begrenzing van de werkgebieden door de provincie op haar site kenbaar gemaakt.